

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Декан факультету соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова

2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПАРТОЛОГІЯ

підготовки бакалаврів

денної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Політологія

спеціальності 052 Політологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Лепська Наталія Володимирівна, к.політ.н., доцент, доцент кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол № 1 від "22" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Є.Г.Цюкур

(підпис, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Н.В.Горло

(підпис, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: lepskanv@gmail.com

Телефон: (061) 289-12-74 (кафедра політології)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення); Telegram, Viber (групові чати дисципліни)

Кафедра: політології, 4 корп. ЗНУ, авд. 310, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою курсу «Партологія» є формування фахових компетенцій майбутніх спеціалістів з політології щодо всебічного аналізу феномену політичної партії, розуміння тенденцій розвитку, ролі і місця політичних партій в політичній системі суспільства. Для сучасних демократій політичні партії – це організації, які виражають і відстоюють інтереси значної кількості громадян, здійснюють зв'язок громадян із державою та її політичними лідерами, тому створення умов для ефективного функціонування політичних партій та партійних систем є ключовим завданням кожного суспільства і охоплює собою цілий комплекс заходів по його організації та самоорганізації. Тож, курс «Партологія» спрямований на вивчення історії зародження, становлення політичних партій, їх класифікацію, теоретичних основ партійного керівництва, функціонування та розвиток політичних партій та партійних систем, що відображають реальний процес включення їх у політичне життя суспільства та реалізацію політичної влади. З огляду на це, важливими є такі навчальні завдання курсу:

- опанування поняттєво-категоріального апарату партології;
- вивчення типології і функції політичних партій та партійних систем;
- ґрунтовне ознайомлення із засадами електоральної діяльності політичних партій, в законодавчих та виконавчих органах влади;
- вивчення складових основ стратегічного управління політичної партії;
- оволодіння навичками політичного аналізу партійних організацій в процесах їх взаємодії з іншими інститутами політичної системи та громадянського суспільства.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Теорія політичних систем», «Політичні комунікації», «Політичні еліти та лідерство», «Політичні технології», «Політичний менеджмент» та начальною практикою.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	7-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	
Семінарські заняття	20 год.	
Практичні заняття		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Лабораторні заняття		
Самостійна робота	50 год.	
Консультації	<i>особисті – четвер, з 14:30 до 16:00, IV корпус, ауд. 310; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: lepskanv@gmail.com</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	іспит	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1545	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

<i>Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності</i>	<i>Методи і контрольні заходи</i>
1	2
ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності. РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	<i>Методи навчання:</i> розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, навчальний диспут, аналіз практичних кейсів, метод ретроспекції, конспектування, робота з навчальною літературою, текстом. <i>Контрольні заходи:</i> тестування в системі Moodle, аналітично-пошукове завдання
СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення	<i>Методи навчання:</i> розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, навчальний диспут, аналіз практичних кейсів, метод ретроспекції, конспектування, робота з навчальною літературою, текстом. <i>Контрольні заходи:</i> тестування в системі Moodle, аналітично-пошукове завдання
СКО3. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. РН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	<i>Методи навчання:</i> застосовуються технології: інформаційні, E-learning, дистанційного навчання, проблемного навчання, навчання за технологіями case-study, дискусій і багатосторонніх дебатів, проєктного навчання. <i>Контрольні заходи:</i> тестування в системі Moodle, індивідуальне дослідницьке завдання аналітичного характеру: написання есе; завдання на порівняльний аналіз; захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів
СК09. Здатність презентувати результати	<i>Методи навчання:</i> розповідь,

теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців РН 16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань	пояснення, метод проблемних ситуацій, робота з навчальною літературою, текстом. <i>Контрольні заходи:</i> написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів
ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	<i>Методи навчання:</i> застосовуються технології: інформаційні, E-learning, дистанційного навчання, проблемного навчання, навчання за технологіями case-study. <i>Контрольні заходи:</i> опитування на семінарських заняттях; підготовка ІДЗ
ЗК08. Здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою, знання іноземних мов. РН02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.	<i>Методи навчання:</i> розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, робота з іноземною літературою. <i>Контрольні заходи:</i> опитування на семінарських заняттях; розробка та захист індивідуального дослідницького завдання

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічний інструментарій партнології та політична думка про історію партій

Партнологія як наука та навчальна дисципліна. Походження партій та їх роль у суспільстві

Зміст, структура та основні завдання курсу «Партнологія». Структура теорії партій. Співвідношення партій та представницької демократії. Основні принципи демократичної політичної системи як засади формування партій, їх функціонування та розвитку. Предмет і структура політичних партій. Виникнення політичних партій. Генетична модель походження партій за М. Дюверже. Поява партій у Стародавньому Римі. Виникнення перших партій в Англії. Розвиток політичних партій Великобританії вігів та торі. Особливості становлення партійної системи у Франції та США. Ознаки, цілі та функції політичних партій. Поняття партійного апарату. Класові, народні, ідеологічні партії. Поняття соціальної бази політичної партії. Головні функції політичних партій.

Історичний розвиток партій

Вплив історичних традицій, національних особливостей, правової системи, ідейно-політичних, культурних, релігійних факторів на становлення та розвиток партійної системи країн світу. Демократія, державність, їх вплив на розвиток партійної системи. Епоха Нового часу, її вплив на розвиток сучасних політичних партій. Етапи історичного розвитку партій. Причини еволюції елітарних партій у партії масового типу. Партії як аристократичні угруповання. Партії як політичні клуби. Політичні клуби континентальної Європи.

Виникнення політичних партій в Австралії, Канаді, Туреччині, Китаї, Японії. Політичні партії в постколоніальних країнах.

Становлення теорії політичних партій та партійних систем

Зародження теорії політичних партій. Трагування політичних партій в англо-американській політичній традиції. Проблема партій в англійській політичній філософії XVII – XVIII ст. Погляди Ф.Бекона, Т.Гоббса, Д.Юма, Е.Берка на політичні партії. Концепції партій у політико-правовій думці США. Проблема партії і революційно-демократичні вчення про державу у Франції XVII – XVIII ст. Формування сучасної теорії політичних партій і партійних систем.

Змістовий модуль 2. Партія як політичний інститут суспільства

Засади індикатори політичної партії

Суть критерію організованості політичних партій. Чинники, які роблять партію демократичною. Внутрішньопартійна демократія. Членство в партії. Вступ у партію та вихід з неї. Стимули партійної діяльності. Визначальні фактори участі у внутрішньопартійному житті. Проблемна орієнтація (ідеології) партій. Ліво-права шкала. Поняття класовості політичної партії. Соціальна база партій. Партійна програма. Функції партійних програм. Партійні програми та партійні лідери. Стратегія і тактика. Види стратегій. Правлячі та опозиційні партії. Історична еволюція законодавства про політичні партії. Правова інституалізація політичних партій. Легітимація політичних партій. Етнічні партії. Релігійні партії. Кланові партії.

Функції партії. Партійне керівництво

Сутність поняття «функції партії». Функції політичних партій в широкому та вузькому сенсі. Функції партій у демократичних країнах: формування політичних цілей та завдань; артикуляції та інтеграції соціальних інтересів; політичної ідентифікації; мобілізації мас; виборча функція; функція зв'язку та керівництва, Функції партій у демократичних та недемократичних країнах. Суть поняття «партійне керівництво». Моделі, принципи та типи партійного керівництва. Закон Дюверже, Партійні коаліції. Теорія коаліцій. Теорія «кризи партійного керівництва» та її інтерпретації.

Ідеології політичних партій

Сутність поняття «ідеологія». Ідеологія та її роль у житті політичних партій. Суть теорії «кінця ідеології». К. Поппер, М.Дюверже про суспільство та партії. Типи ідеологій. Моделі конфігурації партійних систем на основі ідеологічного критерію. Суть поняття «радикалізм». Поняття традиціоналізму. Головні положення та різновиди фашизму. Марксизм-ленінізм і неомарксизм. Різновиди лівого екстремізму. Християнський та ісламський теїзм. Теорія і практика ісламізму. Лібералізм і неоібералізм. Ліво-ліберальні об'єднання. Консерватизм і неоконсерватизм. Ідеологія соціал-демократії. Фундаменталізм. Християнська демократія. Екологізм (еквіроументалізм). Фемінізм і течії феміністського руху. Пацифізм та його витоки. Постіндустріалізм як ідеологія майбутнього. Антиглобалізм як альтернатива постіндустріалізму. Поняття «сім'я політичних партій»

Типологія політичних партій

Підходи до типології партій. Типологія партій М. Вебера, З. Нейманна, М. Дюверже та їх значення. О. Кірчхеймер і Ж. Шарло про новий тип партій. Кадрові, масові і виборчі партії. Основні характеристики національно-визвольних партій. Транзитні партії. Трансформація партій та її основні напрями. «Величина партії» та класифікація за цією ознакою. «Мала партія» та підходи до її визначення. Класифікації партій: за рівнем репрезентативності; за їхнім походженням; на підставі організаційного критерію; за класовим критерієм; на основі їхнього ставлення до політичної системи; за ідеологічним критерієм. Системні та протестні партії.

Змістовий модуль 3. Партиїні системи

Партійна система. Типологія партійних систем

Широке і вузьке визначення поняття «партійна система». Коло стосунків поняття «партійна система». Чинники, що впливають на формування партійних систем. Нелегальні партії у відношенні до партійної системи. Характер стосунків між виборчою та партійною системами. Головні соціально-політичні суперечності, що визначають конфігурацію партійних систем. Головні причини трансформації партійних систем. Напрями трансформації сучасних партійних систем. Критерії «розмороження» партійних систем. Класифікація партійних систем. Партійні системи на підставі кількісного та якісного критеріїв. Характеристика головних типологій партійних систем. Особливості типології партійних систем М. Дюверже та Дж. Сарторі. Типологія партійних систем перехідних держав.

Однопартійна система

Сутність групового та індивідуального змагання у межах політичної системи. Концепція політичного ринку. Характеристика однопартійної системи. Суперечливість однопартійної системи. Типи однопартійності. Відмінності між однопартійністю фашистського і комуністичного типу. Особливість африканської однопартійності. Авторитарна однопартійність та її відмінність від тоталітарної. Тоталітарна та догматична однопартійність. Гегемоністська партійна система та її різновиди.

Двопартійна та багатопартійна системи

Фактори появи двопартійної системи. Переваги та недоліки двопартійної системи. Різниця між американською та британською двопартійністю. Різновиди двопартійної системи. Основні ознаки багатопартійної системи. Переваги та недоліки багатопартійної системи. Тип партійної системи і політична стабільність. Способи утворення багатопартійних систем за М. Дюверже. Суть явища «лівізму». Виборчі та партійні системи. Типології багатопартійних систем. Недоліки системи поляризованого плюралізму. Головні тенденції їх розвитку. Порівняння систем поляризованого і поміркованого плюралізму. Різновиди системи поміркованого плюралізму. Атомізована (мультипартійна) система. Засадничі ознаки системи домінуючої партії. Сутність переддомінації.

1. Змістовий модуль 4. Організаційно-технологічні, фінансові та правові засади діяльності партій та функціонування партійних систем

Інституціоналізація політичних партій

Сутність поняття «інституціоналізація партій». Етапи та форми інституціоналізації партій. Концепція П. Артіля про конституційну та законодавчу інституціоналізацію партій. Правова інституціоналізація партій, її особливості в США та країнах Західної Європи. Концепція «партійної держави». Характеристика правової інституціоналізації партій у тоталітарних країнах фашистського типу (Німеччина, Італія, Іспанія). Специфіка правової інституціоналізації партій в СРСР. Форми правової інституціоналізації. Конституційно-правовий статус партій та його основні положення. Специфічні особливості юридичної інституціоналізації партій в сучасних державах. Порядок утворення, тимчасового зупинення і припинення діяльності партій. Державні органи, що проводять реєстрацію партій. Дві процедури припинення діяльності партій. Правові наслідки політичного процесу після розпуску партії.

Регламентація ідеологічної та організаційної діяльності партій. Взаємодія партій з інститутами влади

Правова регламентація ідеології і програм партій в демократичних, тоталітарних та авторитарних країнах. Форми втручання права у сферу партійної ідеології. Вимоги до регламентації партійних програм. Причини, що обумовлюють втручання у сферу організаційних відносин політичних партій. Масштаби регламентації внутрішньопартійних

відносин. Об'єкти регулювання внутрішньопартійних відносин політичної партії. Законодавство України про організаційну будову політичних партій. Взаємодія партій з інститутами політичної системи. Регламентація відносин політичних партій і уряду. Регламентація відносин партій з громадськими організаціями та об'єднаннями. Взаємовідносини депутата з партійною фракцією.

Електоральна діяльність політичних партій. Правове регулювання фінансової діяльності партій

Сутність електоральної функції партій. Фактор національної культури у формуванні політичної культури суспільства, типи участі у політичній діяльності. Особливості психологічного впливу партій на електорат. Процедури, технології і прийоми психологічного впливу. Операційний, процесуальний та заключний етапи психологічного впливу на електорат. Закономірності формування і прояву установок у ході виборчих кампаній. Фінансова діяльність політичних партій. Джерела фінансування партій. Механізм контролю за фінансуванням партій. Юридична відповідальність партій за фінансові порушення.

Парламентська діяльність політичних партій

Виборчий процес та регламентація участі у ньому політичних партій. Принципи регламентації виборчих кампаній. Роль партій на виборах. Процедура висунення кандидатів до участі у виборах. Регламентація складання списків кандидатів. Виборча коаліція та її правова регламентація. Сучасне виборче законодавство про партійну агітацію на виборах. Парламентські фракції в діяльності парламенту. Процедура утворення парламентських фракцій та їх структура. Основні характеристики сучасного парламентського права. Конституційне визначення парламентських фракцій. Права та привілеї фракцій.

Політичні партії та партійна система України

Формування багатопартійності в Україні в к. XIX – поч. XX ст. Основні тенденції в українському політичному русі на поч. XX ст. Детермінанти відродження багатопартійності в Україні в 90-х рр. XX ст. Політика «перебудови» та її вплив на формування багатопартійності в Україні. Місце і значення Народного Руху України у становленні багатопартійної системи в країні. Особливості розвитку багатопартійності в Україні після проголошення незалежності. Правові основи діяльності політичних партій в Україні. Особливості політичного спектру в Україні. Місце та роль «лівих» політичних сил в державотворчих процесах в Україні. Ідеологічні течії централізму в Україні. Парламентські вибори та їх вплив на розвиток багатопартійності в Україні.

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Патологія як наука та навчальна дисципліна. Походження партій та їх роль у суспільстві	2	...	щотижня
	Тема 2. Становлення теорії політичних партій та партійних систем	2		щотижня
2	Тема 3. Зasadничі індикатори політичної партії	2		щотижня
	Тема 4. Функції партії. Партійне керівництво			

	Тема 5. Ідеології політичних партій	2		щотижня
3	Тема 6. Партійна система. Типологія партійних систем	2		щотижня
	Тема 7. Двопартійна та багатопартійна системи	2		щотижня
4	Тема 8. Інституціоналізація політичних партій	2		щотижня
	Тема 9. Електоральна діяльність політичних партій. Правове регулювання фінансової діяльності партій	2		щотижня
	Тема 10. Парламентська діяльність політичних партій	2		щотижня
Разом		20	...	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Історичний розвиток партій Питання до розгляду: 1. Етапи історичного розвитку партій. Протопартії. 2. Епоха Нового часу, її вплив на розвиток сучасних політичних партій. 3. Причини еволюції елітарних партій у партії масового типу. 4. Партії як аристократичні угруповання. Партії як політичні клуби. Політичні клуби континентальної Європи. 5. Виникнення політичних партій в Австралії, Канаді, Туреччині, Китаї, Японії. Політичні партії в постколоніальних країнах.	4	...	щотижня
2	Тема 2. Типологія політичних партій Питання до розгляду: 1. Підходи до типології партій. 2. Типологія партій М. Вебера, З. Найманна, М. Дюверже та їх значення. 3. О. Кірчхеймер і Ж. Шарло про новий тип партій. 4. Кадрові, масові і виборчі партії. 5. Основні характеристики національно-визвольних партій. Транзитні партії. 6. Трансформація партій та її основні напрями. «Величина партії» та класифікація за цією	4		щотижня

	ознакою.			
3	Тема 3. Однопартійна система Питання до розгляду: 1. Сутність групового та індивідуального змагання у межах політичної системи. Концепція політичного ринку. 2. Характеристика однопартійної системи. Суперечливість однопартійної системи. 3. Типи однопартійності. Відмінності між однопартійністю фашистського і комуністичного типу. 4. Авторитарна однопартійність та її відмінність від тоталітарної. Тоталітарна та догматична однопартійність. Гегемоністська партійна система та її різновиди.	4		щотижня
4	Тема 4. Регламентація ідеологічної та організаційної діяльності партій. Взаємодія партій з інститутами влади : 1. Правова регламентація ідеології і програм партій в демократичних, тоталітарних та авторитарних країнах. Форми втручання права у сферу партійної ідеології. 2. Вимоги до регламентації партійних програм. Причини, що обумовлюють втручання у сферу організаційних відносин політичних партій. 3. Масштаби регламентації внутрішньопартійних відносин. Об'єкти регулювання внутрішньопартійних відносин політичної партії. 4. Взаємодія партій з інститутами політичної системи. Регламентація відносин політичних партій і уряду. 5. Регламентація відносин партій з громадськими організаціями та об'єднаннями. Взаємовідносини депутата з партійною фракцією. 6. Законодавство України про організаційну будову політичних партій.	4		щотижня
	Тема 5. Політичні партії та партійна система України Питання до розгляду 1. Формування багатопартійності в Україні в к. XIX – поч. XX ст. 2. Основні тенденції в українському політичному русі на поч. XX ст. Детермінанти відродження багатопартійності в Україні в 90-х рр. XX ст.	4		щотижня

	3. Політика «перебудови» та її вплив на формування багатопартійності в Україні. Місце і значення Народного Руху України у становленні багатопартійної системи в країні. 4. Особливості розвитку багатопартійності в Україні після проголошення незалежності. 5. Правові основи діяльності політичних партій в Україні. 6. Особливості політичного спектру в Україні. Місце та роль «лівих» політичних сил в державотворчих процесах в Україні. Ідеологічні течії центрризму в Україні. 7. Парламентські вибори та їх вплив на розвиток багатопартійності в Україні.			
Разом		10	...	

6. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Виникнення перших партій в Англії. Розвиток політичних партій Великобританії вігів та торі. Особливості становлення партійної системи у Франції та США. Концепції партій у політико-правовій думці США. Проблема партії і революційно-демократичні вчення про державу у Франції XVII – XVIII ст. Формування сучасної теорії політичних партій і партійних систем.	12	...
2	Історична еволюція законодавства про політичні партії. Правова інституалізація політичних партій. Легітимація політичних партій. Етнічні партії. Релігійні партії. Кланові партії. Класифікації партій: за рівнем репрезентативності; за їхнім походженням; на підставі організаційного критерію; за класовим критерієм; на основі їхнього ставлення до політичної системи; за ідеологічним критерієм. Системні та протестні партії.	12	
3	Виборчі та партійні системи. Типології багатопартійних систем. Недоліки системи поляризованого плюралізму. Головні тенденції їх розвитку. Порівняння систем поляризованого і поміркованого плюралізму. Різновиди системи поміркованого плюралізму. Атомізована (мультипартійна) система. Засадничі ознаки системи домінуючої партії. Сутність переддомінації.	12	
4	Законодавство України про організаційну будову політичних партій. Взаємодія партій з інститутами політичної системи. Регламентація відносин політичних партій і уряду. Регламентація відносин партій з громадськими організаціями та об'єднаннями. Взаємовідносини депутата з партійною фракцією	14	
Разом		50	...

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Опитування. Відповіді на семінарах	<u>Семінари № 1, 2, 3</u>	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2,5 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 1 бал – відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність, студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	9
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №1</u> Розробити докладну презентацію про партогенез в певній країні (на власний розсуд студента)	6-5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 бали – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 2-1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	6

Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Опитування. Відповіді на семінарах	<u>Семінари № 4-5</u>	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 1-2 бали – відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність, студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	10
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №2</u> Охарактеризувати за системою ознак будь-які дві партії, що функціонують в певній країні, та зробити їх порівняльний аналіз	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 бали – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 2-1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	5
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15

3	Опитування. Відповіді на семінарах	<u>Семінари № 6-7</u>	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 1-2 бали – відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність, студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	10
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №3</u> Проаналізувати електоральний імідж будь-якої партії	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 бали – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 2-1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	5
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
4	Опитування. Відповіді на семінарах	<u>Семінари № 8,9,10</u>	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень	9

			узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2,5 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 1 бал – відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність, студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №4</u> Аналіз реалізації партійних передвиборчих програм на прикладі діяльності парламентських партій Верховної Ради України минулих скликань (за вибором студента).	6-5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 бали – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 2-1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	6
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
іспит	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: - Еволюція наукових уявлень про роль політичних партій: класичні школи - Сучасні дослідження політичних партій - Внесок українських дослідників у розвиток партології - Основні підходи до визначення поняття «політична партія» - Інституційні ознаки політичної партії - Функції політичних партій у політичній системі суспільства - Специфіка партійної діяльності сучасних партій - Наукові підходи, концепції, погляди щодо політичних партій - Історичні умови створення партій - Роль партій у політичному житті країн - Елементи (індикатори) політичної партії - Чинники ефективного здійснення партійної діяльності - Конституція України про партії - Активізація залучення громадськості до партійної діяльності - Сутність, роль, значення поняття квазіпартійної організації - Ідеології політичних партій - Стан партійної діяльності українських партій: статистичний та	2 питання, відповідь на кожне оцінюється у 5 балів 5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал – відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	10

		порівняльний аналіз 18. Зарубіжний досвід фінансування партій та умови його запровадження в Україні 19. Форми та напрями партійної діяльності 20. Роль партій у здійсненні діалогу між державою та суспільством: вітчизняний та зарубіжний досвід 21. Сучасні форми партійної організації 22. Теорія партійних змін 23. Актуальні аспекти співпраці партії з громадськістю 24. Зарубіжний досвід контролю за партійною діяльністю 25. Діяльність партій у Верховній Раді України 26. Базові характеристики політичних об'єднань 27. Сутність і різновиди партійних систем 28. Типологія політичних партій 29. Теорія партійних систем Дж. Сарторі 30. Закон України «Про політичні партії» 2001 року 31. Основні елементи політичної партії 32. Партійне керівництво: суть та типи 33. Теорія та практика партійних коаліцій 34. Однопартійна система та її характеристики 35. Еволюція партійної системи України 36. Особливості функціонування двопартійної системи 37. Багатопартійна система і її головні типи 38. Способи визначення конфігурації партійних систем 39. Політичні партії та їх фінансова діяльність		
--	--	--	--	--

		40. Демократичні стандарти фінансування політичних партій 41. Основні механізми фінансового контролю 42. Досвід фінансової діяльності партій у сучасній Україні 43. Правова інституціоналізація політичних партій 44. Свобода утворення та діяльності політичних партій 45. Регулювання порядку утворення та діяльності політичних партій 46. Сучасні тенденції у розвитку політичних партій 47. Еволюція політичних партій в Україні 48. Класифікація політичних партій України 49. Опозиційна діяльність політичних партій 50. Політичні партії та групи інтересів 51. Політичні партії та виборчий процес 52. Політичні партії та політична система суспільства 53. Соціологія партійних систем М. Дюверже 54. Регулювання порядку тимчасового зупинення і припинення діяльності політичних партій 55. Політичні партії та демокра Тести: 10 питань за темами курсу, розміщені у MOODLE	1 бал за кожную правильну відповідь. На проходження тесту дається 10 хвилин і одна спроба	10
	Практичне завдання	Проаналізувати виборчу кампанію будь-якої політичної партії (з досвіду України або іншої держави), схема аналізу надана у відповідній секції на платформі Moodle	20-18 – робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування	20

			власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 17-14 – положення та висновки в роботі недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 - відсутня чітка структура, описовий характер 4-1 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Історія та теорія політичних партій та партійних систем : навч.-метод. посіб. / уклад. Р. Ю. Чигур. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 191 с.
2. Історія та теорія політичних партій та партійних систем : опорн.консп. лекцій / уклад. Р. Ю. Чигур. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 110 с.
3. Партологія : навч. посіб. / Обушний М. І., Примуш М. В., Шведа Ю. Р.; за ред. Обушного М. І. 2-е вид., випр. і доп. Київ, 2017. 432 с.

Додаткова:

1. Гонюкова Л. Політичні партії як інститут державної політики та управління: теоретико-методологічний аналіз: монографія. Київ: НАДУ, 2009. 392 с.
2. Здіорук С., Бичек В. Проблеми функціонування політичних партій України в системі владних відносин. Київ: НІСД, 2001. 142 с.

3. Корнієнко В. О., Антемюк В. Д., Буряченко О. В. Імідж та репутація політичної партії: аксіологічні основи та шляхи актуалізації : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2018. 204 с.
4. Ніколаєнко Н. О., Орловський В. К., Шкурєнко К. О. Партологія : навч.-метод. посіб. для студентів спец. «Політологія» Херсон : Грінь Д. С., 2014. 333 с.
5. Новакова О. В., Агафонова Г. С., Моїсєєва А. С., Струнін П. А. Політичні партії: теорія та функціональні практики : навч. посіб. Луганськ : Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2014. 300 с.
6. Осауленко С. В. Право на свободу об'єднання у політичні партії в Україні: конституційно-правовий аналіз : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 390 с.
7. Палінчак М. М., Остапєць Ю. О., Лешанич М. М. Особливості процесу інституціалізації політичних партій і партійної системи України в умовах демократичного транзиту. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 240 с.
8. Плахтій Т. О. Політичні партії нового покоління: теоретичні й технологічні засади діяльності, порядок створення і розгортання : монографія. Львів : «Магнолія 2006», 2023. 736 с.
9. Примуш М. В. Політичні партії: історія та теорія : навч. посіб. Київ : ВД «Професіонал», 2008. 416 с.
10. Приходько С. М., Ільченко А. М., Макарець С. В. Мережеві партії як нові політичні актори. Політикус : наук. журн. 2023. № 2. С. 50–54.
11. Романюк А. Скочилиас Р. Трансформація політичної системи України та Польщі в умовах європейської демократії: монографія. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2004. 207 с.
12. Трансформація партійної системи: український досвід у європейському контексті / за ред. Ю. Якименка. Київ : Центр Разумкова, 2017. 428 с.
13. Чабанна М. Політичні партії і партійні системи : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : НаУКМА, 2010. 202 с.
14. Шведа Ю. Політичні партії України: виборчі партії чи виборчі проекти? Парламентські вибори 2012 року в Україні: наук. дослідж. Київ: ІПІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2013. С. 88–94.
15. Шведа Ю. Р. Теорія політичних партій і партійних систем : навч. посіб. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 325 с.
16. Якименко Ю. Партійна система України у 2010-2015 рр.: зміни, тенденції, перспективи еволюції. Держава і право: зб. наук. праць. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2015. Вип. 68. С. 181–193.
17. Ярош Я. Політична конкуренція парламентських партій : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. доктора. політ. наук: 23.00.02 «Політичні інститути та процеси». Львівський. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2019. 40 с.
18. Ярош Я. Б. Трансформація політичних партій в Україні : монографія. Луцьк : АКВА ПРИНТ, 2019. 274 с.
19. Wilhelm Hofmeister. Political parties shape democracy. Their role, performance, and organisation from a global perspective. Publisher : Konrad-Adenauer-Stiftung Ltd, 2022. 354
20. Закон України “Про політичні партії в Україні” із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 27 листопада 2003 року N 1349-IV, від 6 липня 2005 року N 2748-IV, від 25 березня 2004 року N 1665-IV (зміни, передбачені Законом України від 25 березня 2004 року N 1665-IV, набрали чинності з 1 жовтня 2005 року, враховуючи зміни, внесені Законом України від 7 липня 2005 року N2777-IV), від 19 грудня 2006 року No 489-V.

10. Інформаційні ресурси

1. Гербут І. Виборча інженерія як технологія формування партійних систем. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/gerbut_vyborcha-1.pdf
2. Конончук С., Горобчишина С. Динаміка партійного представництва в Україні після Революції Гідності. URL: <http://www.ucipr.org.ua/publicdocs/dynamic%20delegat%20site.pdf>

3. Корнієнко, В. О. Імідж та репутація політичної партії: аксіологічні основи та шляхи оптимізації : монографія / В. О. Корнієнко, В. Д. Антемюк, О. В. Буряченко. – Вінниця : ВНТУ, 2018. 204 с. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/22845/%D0%86%D0%BC%D1%96%D0%B4%D0%B6%20%D1%82%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%BF%D1%83%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%96%CC%88%20%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D1%96%D1%96%CC%88.pdf?sequence=1&isAllow>
4. Примуш М. В., Ярош Я. Б. Політичний дискурс щодо функціонування політичних партій в Україні. URL: <https://jvestnik-politology.donnu.edu.ua/article/view/9404>
5. Соціологія політичних партій: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «політологія» (освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр») / Монолатій Іван Сергійович (укл.). Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2019. 46 с. URL: <https://kpol.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/102/2019/11/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D1%82%D1%96%D0%B9-%D0%86.%D0%A1.-%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D1%96%D0%B9-2019.pdf>
6. Становлення олігархічної системи. URL: http://mtt.in.ua/istukr_1991-2010_stanovlennya-oligarhichnoyi-systemy/.

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського:

<http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти. Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти, регулюється Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (2022 р.).

https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya.pdf

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2025-2026 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія:

(061) 227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.

Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з

08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):

<http://sites.znu.edu.ua/confucius>